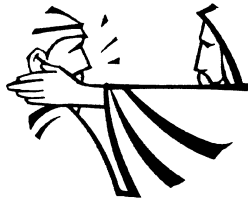

TOLFTE SÖNDAGEN EFTER TRINITATIS

DOMINICA DUODECIMA

Tekst Mrk. 7, 31-37 Predikan av Asbjörn Hjorthaug

Alt Jesus har gjort er godt.

Folket var svært forundret og overrasket. Jesus gjør alle ting så bra. Det var uvanlig. Overalt hvor han kom så tok han seg av den enkelte: døve fikk høre, stumme fikk tale, blinde fikk synet, lamme kunne gå, spedalske ble rene, syndere ble til glade og frimodige kristne. Det samme kan vi i dag si. Han har gjort alle ting vel! Hva har ikke vi å takke for? Vi har alt, vi har hverandre, vi er stort sett friske. Men mest av alt så har vi fått høre og sett evangeliet. Vi har møtt Jesus som synderes venn. Vi har en kirke der ord og sakrament brukes slik at syndere kan få tilgivelse for alle sine synder. Han har gjort alle ting vel! Jeg som var blind ser nå hva jeg har i Jesus Kristus, jeg som var døv hører nå at Gud sier til meg at dine synder er meg forlatt, jeg som var stum kan nå få takke min Herre og frelser i fellesskap med andre.

Det store spørsmålet er da når Jesus gjorde alt så godt og fullkomment: Hvorfor vil ikke flere høre om han og ta imot han? Det er så mange som burde fått del i denne skatten. Det er så mange flere vi skulle hatt med oss på veien til himmelen. Vi må be om at Jesus atter engang må gripe inn med sitt "Effata", lukk deg opp, for våre kjære, våre venner, naboer og alle de vi omgås med til daglig. Når øynene tettes til, når hørselen blir svak så minker behovet for å høre Guds ord. Den Hellige Ånd er avhengig av at vi lever sammen med Guds ord for han skal kunne bevare oss.

Resultatet av at Jesus grep inn overfor denne mannen uteble ikke: *«Da ble ørene hans åpnet, og tungen ble løst, så han talte rent.»* Slik er det også med oss når vi får høre evangeliet. I Gudstjenesten får du i praksis la tungen løpe. Her er det bønnerop og lovsang gjennom liturgi og salmer. Her har vi fått høre Guds eget ord. Vi opplever at vi har en frelser og en far som forbarmer seg over sine barn, som tilgir alle våre synder, som har beseiret døden og djevelen og synden for oss og kledd oss i en evig rettferdighet som gjelder for Gud. Alle liturgiske ledd i gudstjenesten er ikke der for å fylle ut tiden som et aktivitets- og underholdningsinnslag slik at vi ikke skal sovne. Liturgien er der for at du med ditt øre skal høre og at du med din frigjorte tunge skal få lovprise han som har gitt deg troen og evangeliet. Den lutherske gudstjeneste er en fantastisk lovsangsgudstjeneste ikke bygd på subjektive opplevelser og innskytelser. Den springer utfra bekjennelsen og er grunnlagt på Ordet. Derfor er den lutherske gudstjeneste en Ordets gudstjeneste. En kirke, en menighet eller forsamling, eksisterer *"der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltes rett."* (Aug. VII) Der dette skjer, slippes fanger i frihet, får syndere tilgivelse og åndelige døve og stumme hører og får en løst tunge. Her lyder lovsangen som en frukt av troen og en naturlig følge av at nådemidlene er i funksjon. I Rom.10,10 står det noe om hjertet som tror til rettferdighet og munnen som bekjenner til frelse. En kristen må bekjenne, må gi uttrykk for takk og glede.

Å ta med noen til Jesus.

Mannen hadde noen virkelig gode venner som tok han med til Jesus. Han var totalt hjelpeløs. Vennene hadde troen og tilliten til at Jesus kunne hjelpe. De gjorde det mulig for mannen å se og høre Jesus. Der må vi begynne. Mennesker må få høre evangeliet. Da må de bli tatt med dit Ordet om Jesus forkynnes og leses. Troen skapes gjennom Guds Ord. Den hellige Ånd bruker ordet til å skape troen i våre hjerter. Jesus stakk fingrene i den døves ører og straks hørte han. Slik kan også Jesus i dag gjøre noe med oss alle slik at vi hører og tror. Selv ble jeg av mine foreldre ført til dåpen som ganske liten. Der lød Ordet. Der fikk jeg troen. I dåpens hellige bad der vann blandes med Guds Ord, fikk jeg vasket av mine synder og jeg ble ikledd Jesu rettferdighet. Denne skatt kan vi ikke ha for oss selv. Vi må få med oss andre til Jesus ved at de får høre Ordet om Jesus. Her kan Jesus også i dag gjøre det under at han stikker fingrene i ørene på mennesker som av naturen er åndelig døve slik at de hører og kommer til tro. Her har vi alle et stort ansvar med å føre mennesker til Kristus. Enhver av oss skal kreves til regnskap en dag om hvordan vi har forvaltet vårt pund, vi som har fått evangeliet som gave uten å ha fortjent det. Mannen var totalt hjelpeløs. Han kunne ikke høre Jesus og ikke be han om hjelp engang. Han kom likevel til Jesus som en

frukt av andres tro. Men han måtte selv eie troen. Den døvstumme hadde forblitt döv selv om hele verden kom fram og sa at de ville tro for han og hjelpe han. De gjorde det eneste rette og tok han til Jesus. Det er den største gjerning vi kan gjøre- ta med mennesker slik at de kommer under ordets forkynnelse.

LOVEN AVSLØRER OSS SOM SYNDERE OG DRIVER OSS TIL KRISTUS

Mannen var totalt hjelpeløs. Han var döv og kunne ikke høre Jesus, og han var stum og kunne ikke be han om hjelp. Dette er et godt bilde på oss alle slik vi er av naturen. Det er så ille med oss at vi ikke ønsker å bli frisk engang. Vi gjør motstand mot legen Jesus Kristus og flyr vekk fra ham. Skriften sier vi er døde i våre synder og overtredelser. Paulus sier det slik: *«Det finnes ikke én som er forstandig, ikke én som søker Gud. Alle er kommet på avveier, alle er fordervet, det finnes ikke én som gjør det gode, ikke en eneste.»*

Like hjelpeløse var vi som små barn som ikke kunne gå, tale eller klare oss selv da vi ble ført til dåpen. Vi var helt avhengig av voksne rundt oss. Men når Gud med loven får vist mennesker sin sanne stilling, så drives de til Kristus. Han blir dere eneste håp om frelse. Så er det at Ordet gjør under. Skaperordet er i virksomhet. "Effata", lukk deg opp! På samme måte som han kalte den døde Lasarus ut av graven, som han gjør den døde frisk ved sitt ord, ble også jeg et Guds barn. Her er det ikke plass til noe av vårt eget. Jesu verk for oss, hans liv, hans død på korset for våre synder, hans oppstandelse, hans seier over døden og djevelen er fullkommen. Vi trenger ikke å legge noe til. Alt er ferdig. Gud er forsonet- vi er alle rettferdiggjort- men mennesket vil ikke vite av det- de ser det ikke. Tenk på alle som hele livet sliter med dette spørsmålet som også Luther slet med. Hvordan skal vi få en nådig Gud? Så han det- det han strevet etter- det hadde Gud alt gjort ferdig- dekket ble tatt bort- ørene åpnet slik at han så Ordet- at alt var ferdig. Introitussalmen i dag møtte vi David i samme situasjon. Han ber også om at tungen skal få tale igjen: *«Herre, lukk opp mine lepper, så min munn kan lovsprise deg.» SLM 51,17* David hadde fått en lukket munn. Det skyldes at han hadde fått høre loven. Han lot seg styre av sitt syndige begjær og falt i synd. Så møtte profeten Natan opp og forkynte han Guds bud. Da får David hørselen igjen så han hører og ser hvem han egentlig er. Dette driver han igjen til Kristus som gir han tilgivelse for alle hans synder og løser hans tunge slik at han igjen kan prise Guds navn og takke han for hans store nåde: *«Vær meg nådig, Gud, i din trofasthet, slett ut mine overtredelser i din store barmhjertighet.» SLM 51,3* Når vi får se oss i lys av Kristi forsoningsverk og at Gud betrakter oss hellige og ulastelige, at han er vår Far og vi hans barn, da løsner leppene og lovsangen får klinge: Takk Jesus for syndenes forlatelse.

Jesus bruker synlige og enkle hjelpemidler sammen med Ordet for å frelse og bevare oss.

Teksten viser oss at Jesus fysisk stikker fingrene i ørene på mannen og legger spytt på hans tunge. Så sier han «Effata». En annen gang smurte han leire på en manns øyne slik at han skulle bli seende. På en enkel og anskuelig måte bruker Jesus synlige og konkrete virkemidler for å utføre sitt verk ved siden av ordets forkynnelse. Dette forstår vi ikke, men vi tar det til etterretning. Det klarer tanken og skaper nærhet og virkelighet og fjerner oss fra det mystiske og spekulative.

Akkurat det samme har Jesus gjort ved innstiftelsen av sakramentene. Dåpen er knyttet til alminnelig vann og til Ordet. På tross av enkle midler gjør det så store ting som å føde mennesker på nytt og skape troen i deres hjerter. I nattverden har han knyttet Ordet sammen med brød og vin. To dagligdags matvarer som hørte med til en israelers matbord. I nattverden får du dette brødet og denne vinen som er velsignet med Jesu innstiftelsesord, på din tunge og i din munn og du får høre at «Dette er Jesu legeme» og «Dette er Jesu blod». Da skal du vite at det er den Kristus du får i brød og vin som ble født av Jomfru Maria, som døde på korset, som oppstod tredje dagen og sitter ved Faderens Høyre Hånd. Du får Jesus selv i din munn og på din tunge. Fatter du storheten og dybden i dette sakramentet? Jesus blir ett med deg og han tilgir deg alle dine synder. Gjennom disse salige sakramentene kaller han med sitt «effata» slik at vi frimodige skal trøste oss til Ham og gå ut i verden og lovsynge og bekjenne hans navn.

«ØRENE HANS BLE ÅPNET, BÅNDET SOM BANDT TUNGEN HANS, BLE LØST, OG HAN SNAKKET RENT»

Troens frukt er at vi blir glade og frimodige og må bekjenne. Når ørene åpnes og vi får høre evangeliet og se noe vi ikke har sett før at Gud tilgir oss alle våre synder og at han frikjenner meg for Jesu Kristi skyld, da kan jeg ikke tie still. Jeg må takke Gud og lovsynge hans navn. Slik englene gjorde på Betlehemsmarken, slik Maria og Sakarias gjorde det med sine lovsanger når de så og hørte Guds Ord. En gang skal vi alle stå for Guds trone og lovsynge ham. «Og de ropte med høy rost og sa: Frelsen tilhører vår Gud, han som sitter på tronen, og Lammet.» ÅPE 7,10. Vår Gudstjeneste er en forsmak på dette. Gud møter oss i ord og sakrament og vi responderer med å be, takke og lovsynge hans navn. Med tungen skal vi bekjenne hans navn for andre mennesker. Vi snakker rent, det vil si vi snakker sant og rett og vårt vitnesbyrd er i overenstemmelse med Bibelens ord. Vi snakker vel om våre medmennesker enten det er venn eller fiende. Med en forløst tunge kan vi gi omsorg og prate med ensomme og vise de en kristen medmenneskelighet. Slik kan vi føre mennesker til Jesus.

Amen.